

KALLELSE

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2016-11-24 Kl. 08.30
Plats	SKB, sammanträdesrum Tvärnö, Östhammar
Närvarorätt	Ärende

ÄRENDELISTA

1. Barnomsorgskö och prognos 2016
2. Årsbudget 2016: Budgetuppföljning avseende kvartal 3
Föredragande: Sara Ersund
3. Motion om lärarlönelyftet
4. Motion om lärarassistenter
5. Planeringsperspektiv inom barnomsorg och grundskola
6. Samverkansstruktur i den nya regionen
7. Information från förvaltningen
8. Rapporter från skolråd m.m.
9. Inkomna skrivelser till barn- och utbildningsnämnden
10. Redovisning av delegationsbeslut
11. Information
12. Kurs- och konferensinbjudningar

.....
Sekreterare Per-Åke Berg

.....
Ordförande Roger Lamell (S)

08.30

1

Barnomsorgskö och prognos 2016

Handling A

Aktuell barnomsorgskö och prognos för 2016 redovisas.

Verksamhetschef AnneLee Larsson och ekonom Sara Ersund föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

2

Dnr BUN-2015-033 Dpl 041

Årsbudget 2016: Budgetuppföljning avseende kvartal 3

Handling B

Driftbudgetuppföljning för kvartal 3 redovisas.

Ekonom Sara Ersund föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

3

Dnr BUN-2016-091 Dpl 913
Dnr KS-2016-684 Dpl 913Motion om lärarlönelyftet

Handling C1-2

Hösten 2016 införs lärarlönelyftet som är en lönesatsning för de mest kompetenta lärarna. Det är en satsning som är utöver det förstelärarsystem som tidigare genomförts. Liberalerna i Östhammars kommun yrkar:

- Att lärarlönelyftet blir permanent för de lärare som erhåller detta lyft hösten 2016.
- Att barn- och utbildningsnämnden tillförs motsvarande belopp i kommande budgetar om staten, mot förmodan, drar tillbaka medlen för denna satsning.

Yttrandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

4

Dnr BUN-2016-092 Dpl 913
Dnr KS-2016-683 Dpl 913Motion om lärarassistenter

Handling D1-2

Lärare i den svenska skolan upplever en stressande arbetsmiljö med en stor mängd administrativa sysslor. En hel del av det administrativa arbetet skulle med fördel kunna genomföras av lärarassistenter. Liberalerna yrkar att det i Östhammars kommun anställs lärarassistenter vid kommunens skolor.

Yttrandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

5

Dnr BUN-2016-093 Dpl 609
Dnr REV-2016-2Planeringsperspektiv inom barnomsorg och grundskola

Handling E1-2

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola. Granskningen ingår i revisionsplanen för år 2016.

Kommunrevisionen har översänt rapporten till barn- och utbildningsnämnden för yttrande. Svar önska senast 30 november 2016.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden har tagit del av granskningen och har inga ytterligare synpunkter att framföra.

6

Samverkansstruktur i den nya regionen

Bildandet av Region Uppsala den 1 januari 2017 innebär att fler resurser som rör länets utveckling samlas i en organisation, vilket ger bättre möjligheter till samordning.

Diskussion om samverkansstrukturen i den nya regionen.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

7

Information från förvaltningen

8

Rapporter från skoloråd m.m.

9

Inkomna skrivelser till barn- och utbildningsnämnden

Följande inkomna skrivelser redovisas:

- 1) Dnr: BUN-2016-90 Dpl 611
Skrivelse från personal på Frösåkersskolan avseende problem som är förknippade med IKT-satsningen i skolan.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden tar del av skrivelsen.

10

Redovisning av delegationsbeslut

Följande förteckningar över delegationsbeslut redovisas:

Verksamhetsfrågor

2016-10-20

Särskolestrateg Anne Lee Larsson
(Mottagande i grundsärskolan.)

KALLELSE/FÖREDRAGNINGSLISTA

Datum

2016-11-17

Sid

6 (7)

2016-10-26	Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén (Avgiftsbefrielse för plats i förskoleverksamhet)
2016-11-01	Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén (Yttrande i enskilt elevärende mot annan myndighet)
2016-11-17	Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén (Stöd för inackordering)
2016-11-17	Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén (Mottagande av elev från annan kommun pga särskilda skäl)
2016-11-17	Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén (Stöd för inackordering)
2016-11-17	Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén (Bidrag till fristående förskola)
2016-11-17	Rektor Michael Greifeneder (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.
2016-11-17	Rektor Cathrin Lundegård (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.
2016-11-17	Rektor Johan Mattsson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.
2016-11-17	Rektor Niina Johansson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.
2016-11-17	Rektor Annika Kindvall (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.
2016-11-17	Rektor Anna-Karin Sehlstedt-Ståhl (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.

11Information

- 1) Dnr SN-2016-237 Dpl 020
Utdrag ur protokoll fört vid socialnämndens sammanträde 2016-10-26 avseende
Jobbgaranti för elever på gymnasiets vård- och omsorgsprogram.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

12Kurs- och konferensinbjudningar

Kurs- och konferensinbjudningar redovisas.

Arbetsutskottets förslag 2016-11-14

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

November 2016
Östhammarsområdet

Prognos 2016-11-10

Födelseår	2011	2012	2013	2014	2015	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	
Antal barn födda	51	57	51	47	59	265

Logården	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Tjänster
Grodan	5	5	4	4	0	18	2,88
Grottan	6	6	4	2	0	18	2,88
Hyddan	5	4	5	4	0	18	3
Kojan	0	0	0	5	8	13	2,75
Lyan	4	8	3	3	0	18	3,38
Extra avd. Grytet	0	0	0	1	6	7	1,88
Antal placerade:	20	23	16	19	8	86	16,77

6,13 barn/vuxen

Tomtberga	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Tjänster
Trollet	3	10	2	4	0	19	2,87
Vättern	3	7	5	3	0	18	3
Tomten	7	6	2	3	0	18	2,92
Alven	9	3	5	1	0	18	2,87
Knyttet	0	0	0	4	9	13	2,87
Nissen	0	0	0	4	10	14	2,54
Antal placerade:	22	26	14	19	0	100	17,07

5,9 barn/vuxen

Marieberg	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Tjänster
Korallen	6	5	5	2	0	18	3,25
Lillstugan	0	0	0	4	9	13	2,82
Linnean	5	4	5	4	0	18	3
Lunden	7	3	5	3	0	18	3,1
Saffran	5	5	4	4	0	18	2,75
Antal placerade:	23	17	19	17	9	85	14,92

5,7 barn /vuxen

Behovsanmälan	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar	
Kö t.o.m 31 januari	0	2	2	1	13	18
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	6	8

Då Grytet på Logården har varit öppen under hösten med 7 barn, kommer att ta emot ytterligare 8 barn. Tomtberga och Marieberg gör överinskrivningar med 11 resp. 5 barn.

November 2016
Öregrundsområdet

Prognos 2016-11-10

Födelseår	2011	2012	2013	2014	2015	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	
Antal födda Öregrund	13	14	15	20	17	79
Antal födda Gräsö	3	5	3	6	1	18
Antal födda Långalma	11	6	6	7	8	38
Antal födda Snesslinge	4	9	6	11	3	33
Antal födda per år	31	34	30	44	29	168

Skutan	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Tjänster
Ankaret	0	5	4	5	2	16	3,18
Bojen	14	1	0	0	0	15	2,48
Jollen	0	5	6	5	0	16	3,98
Kajutan	0	4	4	4	4	16	3,3
Antal placerade:	14	15	14	14	6	63	12,94
							4,71 barn/vuxen

Tärnan	3	5	3	5	1	17	3,03
							5,61 barn/vuxen

Familjedaghem, Snesslinge	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		skolbarn
xxxxxxxxxxxxxxxx	1	1	0	2	0	4	0
xxxxxxxxxxxxxxxx	0	0	0	4	1	5	0
Antal placerade:	1	1	0	6	1	9	

Familjedaghem, Ensk	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		skolbarn
Norrskedika	1	4	4	4	2	15	1
Öregrund	3	4	3	6	2	18	0
Antal placerade:	4	8	7	10	4	33	1

Behovsanmälan	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar	
Kö t.o.m 31 januari	0	0	1	0	6	7
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	5	5

För att Öregrund ska klara behovet måste det bli med överinskrivningar på avdelningarna.

November 2016
Alundaområdet

Prognos 2016-11-10

Födelseår	2011	2012	2013	2014	2015	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	
Antal födda Alunda	57	57	56	43	59	272
Antal födda Ekeby	6	11	3	4	6	30
Antal födda per år	63	68	59	47	65	302

Furustugan	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Tjänster
Björken	4	4	3	2	3	16	2,78
Eken	4	5	2	2	2	15	3
Linden	6	3	5	1	3	18	3
Lönnen	4	2	5	1	3	15	3,14
Plantan	4	1	2	5	2	14	3,25
Tallen	2	4	7	2	1	16	3,25
Antal placerade:	24	19	24	13	14	94	18,42
							5,1 barn/vuxen

Alma	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		
Aspen	1	3	6	2	4	16	3
Kastanjen	4	7	5	1	2	19	3,33
Antal placerade:	5	10	11	3	6	35	6,33
							5,5 barn/vuxen

Myran	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		
Fjärilen	5	6	1	5	0	17	3
Humlan	1	4	6	2	4	17	3,5
Nyckelpigan	5	4	2	3	3	17	2,75
Sländan	7	1	4	3	3	18	2,63
Antal placerade:	18	15	13	13	10	69	11,88
							5,8 barn/vuxen

Ekeby	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		
Grottan	0	2	3	5	3	13	2,88
Källan	7	8	0	0	0	15	2,4
Antal placerade:	7	8	3	5	3	28	5,28
							5,3 barn/vuxen

Familjedaghem Alunda	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringen	1-åringen		skolbarn
xxxxxxxxxxxxx	1	1	2	1	2	7	2
xxxxxxxxxxxxx	1	1	0	1	0	3	3
Antal placerade:	2	2	2	2	2	10	5

Familjedaghem Enskilda:							
Tomtebobarnen Äventyret	3	3	4	4	5	19	12
Antal placerade:	1	2	1	1	3	8	7
	4	5	5	5	8	27	
Kö t.o.m 31januari							
Kö t.o.m 31 mars	1	0	3	0	11	15	
	0	0	0	0	5	5	

Området klarar behovet när extra avdelningen Granen på Furustugan öppnas under våren.

Barnomsorg på obekvämtid

November 2016
Österbybruk

Prognos 2016-11-10

Födelseår	2011	2012	2013	2014	2015	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	
Antal födda per år	34	46	43	45	54	222

Eken	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Tjänster
Blåsippan	4	3	2	5	3	17	3,7
Gullvivan	4	3	3	7	2	19	3,5
Humlan	0	6	5	6	1	18	3,5
Solrosen	0	8	4	3	2	17	3,63
Tussilago	5	4	2	4	3	18	3,25
Vitsippan	2	3	5	4	3	17	3,55
Antal placerade:	15	27	21	29	14	106	21,13 5,02 barn/vuxen

Granen	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		
Kotten	5	8	5	0	0	18	3,25
Mossan	0	0	2	6	7	15	3,3
Stubben	7	5	6	0	0	18	3,5
Antal placerade:	12	13	13	6	7	51	10,05 5,07 barn/vuxen

Familjedaghem	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Skolbarn
xxxxxxxxxxxxxxxx	0	1	3	1	1	6	
xxxxxxxxxxxxxxxx	1	2	0	1	2	6	
xxxxxxxxxxxxxxxx	2	1	0	1	1	5	
xxxxxxxxxxxxxxxx	1	1	2	0	1	5	
xxxxxxxxxxxxxxxx	0	0	0	1	1	2	
Antal placerade:	4	5	5	4	6	24	0

Familjedaghem enskilda:						
Fritheten	0	0	2	1	1	4

Behovsanmälan	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar	
Kö t.o.m 31 januari	2	0	2	3	11	18
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	9	9

Extra avdelningen Linden måste öppnas, samt att det blir överinskrivningar på Eken och Granen.

Barnomsorg på obekvämtid

0

November 2016
Gimoområdet

Prognos 2016-11-10

Födelseår	2011	2012	2013	2014	2015	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	
Antal födda Gimo	30	36	28	30	32	156
Antal födda Hökhuvud	5	7	3	7	5	27
Antal födda Valö	4	10	7	6	3	30
Antal födda Hargshamn	2	3	2	3	5	15
Antal födda per år	41	56	40	46	45	228

Diamanten	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Tjänster
Bollen	4	6	1	6	0	17	2,83
Kulan	4	4	3	3	0	14	3
Nallen	4	4	5	3	1	17	3,14
Pärulan	2	5	7	2	0	16	3,0
Extra avd. Klossen	0	0	0	2	12	14	2,83
	14	19	16	16	13	78	14,9
							5,2 barn/vuxen

Rubinen	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		
Haren	7	7	5	0	0	19	3
Räven	2	7	6	3	0	18	3,05
Vargen	0	0	0	9	5	14	3
Älgen	7	5	4	2	0	18	3,08
Antal placerade:	16	19	15	14	5	69	12,13
							5,7 barn/vuxen

Familjedaghem	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		Skolbarn
Gimo							
xxxxxxxxxxxxxxxx	0	3	1	1	0	5	4
xxxxxxxxxxxxxxxx	0	2	0	1	0	3	0
xxxxxxxxxxxxxxxx	2	0	2	0	1	5	3
xxxxxxxxxxxxxxxx	0	0	0	1	2	3	4
xxxxxxxxxxxxxxxx	0	2	2	0	0	4	3
Antal placerade:	2	7	5	3	3	20	14

Familjedaghem Valö	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar	
xxxxxxxxxxxxxxxx	0	1	1	0	1	3

Familjedaghem enskilda							
Hökhuvud	3	6	0	6	0	15	6

Behovsanmälan	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar	
Kö t.o.m 31 januari	0	0	2	0	10	12
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	8	8

Barnomsorg obekvämtid	0
-----------------------	---

Extra avdelningen Klossen har öppett nu under hösten med 14 barn, ytterligare en avdelning behöver öppnas på Diamanten för att klara behovet.

November 2016
Hela kommunen

Prognos 2016-11-10

Födelseår	2011	2012	2013	2014	2015	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	
Antal födda per år	220	261	223	229	252	1185

Sammanställning
 placeringar:

Placeringar förskola	193	216	182	173	96	860
Placeringar familjedag	9	16	13	15	13	66
Placeringar enskilda	10	17	11	20	9	67

Placering % förskola	87%	83%	82%	76%	38%	72%
Placering % familjedag	4%	6%	6%	7%	5%	6%
Placering % enskilda	5%	7%	5%	9%	4%	6%

Kö t.o.m 31 januari	3	2	10	4	51	70
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	33	33

Östhammar, Gimo, Alunda samt Österbybruk öppnar upp en extra avdelning under våren, samt kommer Östhammar, Österbybruk och Öregrund att få göra överinskrivningar på befintliga avdelningar.

Månadsuppföljning ekonomi
Barn- och utbildningsnämnden sep 2016
Driftbudget, nettouppföljning*, tkr

	Budget	Förbr	Förbr i % Mål: 75 %	Helårs- utfall	Avvikelse/ Resultat	Avvikelse %
Centrala ansvar						
BOU-kontor	9 426	6 189	65,7	8 303	1 123	11,9
BUN	1 244	763	61,4	1 119	125	10,0
Skolledningen	16 656	13 149	78,9	17 779	-1 123	-6,7
Forsmarks gymnasium	0	-1 162	0,0	0	0	0,0
Köp/Sälj platser	70 660	49 412	69,9	70 660	0	0,0
Lokaler hela BOU	87 928	65 823	74,9	87 628	300	0,3
Skolmåltider hela BOU	23 555	17 654	74,9	23 555	0	0,0
Skolskjuts/inack	18 469	11 039	59,8	18 469	0	0,0
Kapitalkost/investeringar	3 838	3 157	82,3	4 138	-300	-7,8
Barnomsorgsövergrip	-19 820	-15 183	76,6	-20 120	300	-1,5
Övrigt, inkl reserv	9 753	6 205	63,6	5 578	4 175	42,8
Skolutvecklingsenheten	8 590	6 413	74,7	8 590	0	0,0
Elevstödsenheten inkl SYV	17 664	12 594	71,3	17 664	0	0,0
Nyanländaenheten	5 728	3 512	61,3	5 728	0	0,0
Summa	253 691	179 564	70,8	249 091	4 600	1,8
Skolor, förskolor						
Kulturskola	5 003	3 544	70,8	5 003	0	0,0
Öppen förskola, Fam cen	303	213	70,4	303	0	0,0
Förskola	69 433	52 947	76,3	70 928	-1 495	-2,2
Familjedaghem	7 850	5 841	74,4	7 815	35	0,4
Fritidshem	19 355	14 281	73,8	18 755	600	3,1
Grundskola	103 429	80 957	78,3	106 439	-3 010	-2,9
Grundskärskola	4 412	3 284	74,4	4 412	0	0,0
Insatser enl LSS (11:an)	1 062	746	70,3	1 062	0	0,0
Summa	210 847	161 813	76,7	214 717	-3 870	-1,8
Bruksgymnasiet						
Ungdomsgymnasiet	32 665	25 536	78,2	32 665	0	0,0
Kommunalt aktivitetsansvar	250	439	175,6	350	-100	0,0
Vuxenutbildningen	7 208	6 690	92,8	8 908	-1 700	-23,6
Summa	40 123	32 665	81,4	41 923	-1 800	-4,5
Hela BOU	504 661	374 043	74,1	505 731	-1 070	-0,2

* Detta är en nettouppföljning, dvs kostnader minus intäkter. Kostnadsbudgeten uppgår till 551 853 tkr och intäktsbudgeten till 47 192 tkr

Investeringsbudget, uppföljning, tkr

Projekt	Budget	Förb	Förbr i %	Prognos	Avvikelse	Avvik %
Ofördelat BUN	365	0		13	352	
Diamanten inne och ute	913	375	41,1	950	-37	-4,1
Edsskolan ute och inne	1 130	132	11,7	1 232	-102	-9,0
Kristinelundskolan inne	1 000	915	91,5	915	85	8,5
Vallonskolan inne	200	195	97,3	195	5	2,5
ÖCIS inne	112	112	100,0	112	0	0,0
Bruksgymnasiet inne	585	556	95,1	585	0	0,0
KVV-labb	800	864	108,0	864	-64	-8,0
Olandsskolan inne	145	413	284,6	434	-289	-199,3
Österbyskolan	230	165	71,7	180	50	21,7
Vretaskolan	205	53	25,8	205	0	0,0
					0	
					0	
					0	
Summa	5 685	3 780	66,5	5 685	0	0,0

Kommunfullmäktige Östhammar

Motion om lärarlönelyftet

Hösten 2016 införs lärarlönelyftet, efter ett regeringsbeslut, en lönesatsning för mest kompetenta lärare, en satsning utöver det förstelärarsystem som tidigare genomförts. Kommunen kan avgöra hur medlen till denna satsning fördelas samt också för hur lång tid den gäller.

Mot bakgrund av den tilltagande bristen på legitimerade lärare i landet liksom i Östhammar och den därav ökande konkurrensen om dessa lärare yrkar Liberalerna att lönelyftet som nu fördelas ska utgöra ett permanent lönelyft för de lärare i kommunen som kommer ifråga för denna lönesatsning. Ett permanent lönelyft markerar nämligen att kommunen är beredd att satsa för att behålla sina mest kompetenta lärare i det fall att statsmakten mot förmodan skulle dra tillbaka medlen för denna satsning.

Liberalerna yrkar:

Att lärarlönelyftet blir permanent för de lärare som erhåller detta lyft hösten 2016.

Att Barn och utbildningsnämnden tillförs motsvarande belopp i kommande budgetar om staten mot förmodan drar tillbaka medlen för denna satsning.

Östhammar 2016-09-08

Christer Bohlin

Liberalerna Östhammar

Yttrande angående lärarlönelyft

Bakgrund

Hösten 2016 införs lärarlönelyftet efter ett regeringsbeslut. Lärarlönelyftet är en lönesatsning för de mest kompetenta lärare och är en satsning utöver det förste-lärarsystem som tidigare genomförts. Kommunen kan själv avgöra hur medlen till denna satsning fördelas samt också för hur lång tid den gäller.

Östhammars kommuns beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen har, tillsammans med rektorer och förskolechefer, beslutat att lärarlönelyftet ska vara på två år med en summa på 2500 kr per månad och person för de som omfattas. En anledning till det tvååriga beslutet var rädslan över att lärarlönelyftet inte skulle permanentas. Det skulle ge barn- och utbildningsnämnden en kostnad som inte ryms inom nämndens budget, utan neddragning på verksamhetens kvalitet.

Motionens svar

Med bakgrund mot den tilltagande bristen på lärare i Östhammars kommun samt den ökande konkurrensen om legitimerade lärare, kommer ett permanent lärarlönelyft vara ett bra incitament för att behålla och rekrytera lärare.

Att kunna permanenta lärarlönelyftet för de som fått det från hösten 2016 är ingen möjlighet, då informationen till alla sökande lärare inte varit på det sättet.

Att permanenta lärarlönelyftet från hösten 2018 är en nödvändighet för vår kompetensförsörjning, under förutsättning att barn- och utbildningsnämnden tillförs motsvarande belopp i kommande budgetar om staten väljer att ta tillbaka medlen för lärarlönelyftet.

Kommunfullmäktige Östhammar

Motion om Lärarassistenter

Det är sedan länge känt att lärare i den svenska skolan upplever en stressande arbetsmiljö med alltför stor mängd administrativa sysslor. Detta tar tid från förberedelse- och efterarbete av lektionerna vilket i sin tur bidrar till lägre kvalitet i undervisningen.

Läraryrket har i våras presenterat resultatet av en arbetsmiljöenkät som visar att detta faktum gäller fortfarande trots de försök till satsningar som genomförts för att minska den administrativa bördan. Östhammars lärare utgör inget undantag från riket.

Detta frigör också undervisningstid för lärare i tider då legitimerade lärare utgör en stor bristvara. Inte heller på detta område utgör Östhammars kommun ett undantag.

En hel del av detta övriga lärararbete borde med fördel kunna genomföras av lärarassistenter som bistår lärare med sysslor som inte nödvändigtvis behöver genomföras av pedagoger.

Liberalerna yrkar därför:

att det i Östhammars kommun anställs lärarassistenter vid kommunens skolor.

Östhammar 2016-09-08

Christer Bohlin

Liberalerna Östhammar

Barn- och utbildningsförvaltningen
Lisbeth Bodén

Yttrande angående lärarassistenter

Bakgrund

Regeringen har på nationell nivå aviserat att man vill göra det möjligt att få statsbidrag för anställning av lärarassistenter. Syftet med lärarassistenter är att avlasta lärarna administrativa arbetsuppgifter och därmed öka läraryrkets attraktionskraft samt mer tid till undervisning och till varje enskilt barn. Regeringens satsning är tänkt som en del av det så kallade lågstadiesatsningen, där sedan tidigare finns pengar avsatta till fler anställda och mindre klasser.

Syftet med Lågstadiesatsningen är att ge lärarna mer tid till eleverna så att kvalitén på undervisningen höjs.

Motionens svar

Med bakgrund mot den tilltagande bristen på lärare nationellt och i Östhammars kommun, behöver yrkets attraktivitet ökas. I dag utnyttjar vi bidraget för lågstadiesatsningen till att i första hand anställa pedagoger och i andra hand andra yrkeskategorier, som förstärkning i skolan.

I dagsläget utnyttjar vi i stort sett vår kvot. Vi välkomnar ett utökat stöd från gymnasiet och kommer då att anställa både fler pedagoger samt övriga personalkategorier. Detta skulle kunna vara lärarassistenter.

Kommunrevisionen

Datum
2016-08-29

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2016 -09- 14	
Dnr: Dnr	Dpl: Sid 1 (1)

Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom:
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktiges presidium

Planeringsperspektiv inom barnomsorg och grundskola

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola. Granskningen ingår i revisionsplanen för år 2016.

Efter genomförd granskning bedömer vi att:

- nämnden skulle kunna tydliggöra inriktningen för arbetet med planering av förskola och grundskola genom att fastställa mål för till exempel integration. På detta sätt skulle styrningen av planeringsarbetet bli mycket tydligare.
- organisationen för planering av barnomsorg och grundskola är ändamålsenlig. Det finns förutsättningar att ytterligare stärka arbetet genom att kontrollerna, i egenskap av samordnare för planeringsfrågorna, ges en mer framträdande roll i ledningsarbetet.
- det finns en påtaglig risk för att beslut om dimensionering av nybyggda skolor blir felaktiga och därmed mycket kostsamma för kommunen om hänsyn inte tas till alla skolenheters förmåga att erbjuda undervisning med likvärdig kvalitet i enlighet med skollagens krav.
- nämnden har viss beredskap för snabba och oförutsedda händelser, dock inte i samma grad som före den stora invandringen 2015. Nämnden bör därför i sitt planeringsperspektiv beakta scenariot om snabba och oförutsedda händelser i form av till exempel många nya kommunmedborgare.
- det är angeläget att nämnden har en struktur för uppföljning och utvärdering av den långsiktiga planeringen av verksamheten så att nämnden kan försäkra sig om att organisation och arbetssätt är tillförlitliga och ändamålsenliga.

Kommunrevisionen översänder härmed rapporten till Barn- och utbildningsnämnden för yttrande. Svar önskas senast den 30 november 2016.

Enligt uppdrag

Ingemar Eriksson

Ingemar Eriksson

Förtroendevald revisor

Östhammars kommun

Planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola

Granskningsrapport

KPMG AB
Offentlig sektor
2016-08-29

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	2
4.	Avgränsning	3
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig nämnd/styrelse	3
7.	Metod	3
8.	Projektorganisation	3
9.	Legala förutsättningar	3
10.	Iakttagelser	4
10.1	Nämndens visioner och mål för utbud	6
10.1.1	Andra visioner och mål som påverkar strukturen	6
10.2	Hur görs bedömningar av framtida behov	7
10.2.1	Framförhållning vid bedömningar	9
10.3	Beredskap för snabba och oförutsedda förändringar	10
10.4	Uppföljning och utvärdering	11

1. Sammanfattning

- Visioner och mål

Barn- och utbildningsnämnden har inte fastställt några mål för utbud av platser inom barnomsorg och grundskola. Nämnden har dock i andra sammanhang uttalat sig positivt om etablering av fristående förskolor och skolor samt om betydelsen av att beakta integrationsaspekten vid placering av elever.

- Bedömningar av framtida behov och framförhållning

På förvaltningskontoret barn och utbildning arbetar två tjänstemän förutom förvaltningschefen, med planeringsperspektivet, dels barnomsorgshandläggaren som följer upp statistik och gör prognoser för förskolan, dels kontrollern som ansvarar för grundskolan. Kontrollern har också ansvar för samverkan med tjänstemän från tekniska kontoret, som är fastighetsägarens representanter.

Bedömningen av framtida behov bygger primärt på statistik från befolkningsregistret och reellt utfall under de senaste fem åren, det vill säga hur vårdnadshavare har valt att placera sina barn i barnomsorg respektive skola.

Framförhållningen har under de senaste åren blivit mycket bättre, enligt intervjuade tjänstemän. Fastighetsägaren och barn- och utbildningsnämnden arbetar i takt. Det råder dock en stor osäkerhet om hur den framtida skolstrukturen kommer att se ut. Politiska beslut om att behålla små skolor står i motsättning till reella problem att kunna erbjuda en likvärdig kvalitet på alla enheter.

- Beredskap för oförutsedda förändringar

Under de gångna två åren, då antalet nyanlända har varit mycket stort i hela landet, har Östhammars kommun lyckats ta emot dem i sin organisation på grund av lediga platser vid så gott som alla enheter. När det gäller barnomsorgen finns också en ständig beredskap för ökad efterfrågan som kan mötas med paviljonger och utökade lokaler på befintliga fastigheter. Ett par skolenheter är idag fullbelagda, men det finns möjlighet att bussa elever till enheter som ligger på andra orter än där eleverna bor om behov skulle uppstå.

- Uppföljning och utvärdering

Nämnden har inte i någon högre grad utvärderat arbetet med planering av barnomsorg och skola. Dock har förvaltningschefen i uppdrag att kontinuerligt följa upp arbetet med den nya skolan i Östhammar så att projektet sörjer för god pedagogik och blir kostnadseffektivt.

Efter att ha granskat planeringsperspektivet beträffande barnomsorg och grundskola i Östhammars kommun bedömer jag att

- nämnden skulle kunna tydliggöra inriktningen för arbetet med planering av förskola och grundskola genom att fastställa mål för till exempel integration. På detta sätt skulle styrningen av planeringsarbetet bli mycket tydligare.
- organisationen för planering av barnomsorg och grundskola är ändamålsenlig. Det finns förutsättningar att ytterligare stärka arbetet genom att kontrollern, i egenskap av samordnare för planeringsfrågorna, ges en mer framträdande roll i ledningsarbetet.
- det finns en påtaglig risk för att beslut om dimensionering av nybyggda skolor blir felaktiga och därmed mycket kostsamma för kommunen om hänsyn inte tas till alla skolenheters förmåga att erbjuda undervisning med likvärdig kvalitet i enlighet med skollagens krav.
- nämnden har viss beredskap för snabba och oförutsedda händelser, dock inte i samma grad som före den stora invandringen 2015. Nämnden bör därför i sitt planeringsperspektiv beakta scenariot om snabba och oförutsedda händelser i form av till exempel många nya kommunmedborgare.
- det är angeläget att nämnden har en struktur för uppföljning och utvärdering av den långsiktiga planeringen av verksamheten så att nämnden kan försäkra sig om att organisation och arbetssätt är tillförlitliga och ändamålsenliga.

2. Bakgrund

Vi har av revisorerna i Östhammars kommun fått i uppdrag att granska planeringsperspektivet i det kommunala uppdraget när det gäller barnomsorg och grundskola.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens planeringsperspektiv är ändamålsenligt så att barnomsorg och grundskoleutbildning kan erbjudas i enlighet med gällande författningar och kommunens egna beslut.

Följande revisionsfrågor ska besvaras:

- Vilka visioner och mål har nämnden satt upp för utbud av barnomsorg och skola?
- Vilka andra visioner och mål finns som påverkar barnomsorgs- och skolstrukturen?
- På vilka sätt görs bedömningar av framtida behov av barnomsorg och skola?

- Med vilken framförhållning görs dessa bedömningar?
- Vilken beredskap har kommunen för snabba och oförutsedda förändringar i behovet av barnomsorg och skola?
- I vilken omfattning görs uppföljning och utvärdering av planeringen?

4. Avgränsning

Granskningen omfattar barnomsorg och grundskola.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om verksamheten uppfyller

- skollagen (2010:800) och
- nämndens riktlinjer och mål.

6. Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen avser barn- och utbildningsnämnden.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom

- dokumentstudie av relevanta dokument och
- intervjuer med nämndens ordförande och ledamot av arbetsutskottet, barn- och utbildningschef, controller, barnomsorgshandläggare och verksamhetsutvecklare samt skriftlig kommunikation med fastighetsförvaltare vid tekniska kontorets.

8. Projektorganisation

Granskningen har utförts av Joakim Nertyk, verksamhetsrevisor.

9. Legala förutsättningar

I skollagens 8 kapitel stadgas att huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö". I 14 § i samma kapitel stipuleras att kötiden får uppgå till högst fyra månader. Ett barn ska erbjudas plats vid en förskoleenhet så nära barnets eget hem som möjligt, enligt 8 kapitlet 15 §. Skälig hänsyn ska också tas till vårdnadshavarnas önskemål.

I 9 kapitlet 15 § och 10 kapitlet 30 § Skoll anges att vårdnadshavares önskemål om placering på en förskolenhet skall tillgodoses i största möjliga utsträckning. Närhetsprincipen går dock alltid före, det vill säga vårdnadshavares önskemål och skolplacering får inte innebära "att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts". Enligt ett uttalande från Högsta förvaltningsdomstolen (HFD), från september 2015, framgår att huvudmannen måste göra en tolkning av närhetsprincipen, då HFD fastslog att det inte bara går att utgå från det faktiska fysiska avståndet från hemmet till skolenheten.

Vidare ska, enligt 10 kap 29 § Skoll, goda kommunikationsmöjligheter beaktas vid förläggande av grundskoleenheter och att skolan ska vara belägen så att barnet kan bo kvar i hemmet.

Allt detta kräver både långsiktighet och flexibilitet. Det är många olika delar i kommunens organisation som måste samverka för att detta ska fungera.

10. Iakttagelser

I tabellerna nedan kan vi se kostnaden för förskola respektive grundskola totalt per barn/elev.

Förskola	Kostnader per inskrivet barn 2014		
	Totalt	Lokaler och inventarier	Personal
Östhammar	124 700 kr	19 400 kr	89 100 kr
Uppsala län	128 600 kr	21 700 kr	86 300 kr
Turism- och besöksnäringskommuner	141 500 kr	18 000 kr	104 000 kr
Riket	133 900 kr	19 300 kr	97 200 kr

(Siris, Skolverket)

Grundskola	Kostnader per inskriven elev 2014			
	Totalt	Lokaler/inventarier	Undervisning	Övrigt ¹
Östhammar	100 000 kr	22 200 kr	51 100 kr	26 630 kr
Uppsala län	94 000 kr	18 100 kr	47 200 kr	28 590 kr
Turism- och besöksnäringskommuner	106 500 kr	22 700 kr	54 500 kr	29 480 kr
Riket	95 000 kr	18 000 kr	49 800 kr	27 120 kr

(Siris, Skolverket)

I Östhammars kommun är totalkostnaden per elev i förskolan lägst i förhållande till länet, kommungruppen och riket. Kostnaden för lokaler och inventarier ligger i paritet med riket. Kostnaden per elev i grundskolan i Östhammars kommun är högre än genomsnittet i länet och riket, men lägre än kommungruppens genomsnitt. Kostnaden för lokaler och inventarier ligger också över län och rike, men är i paritet med kommungruppen. I barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan framgår att "kommunens struktur med flera tätorter och därmed flera mindre skolenheter ger höga fasta kostnader i förhållande till elevantalet. Kommunens totala kostnad per elev är högre än riket, men detta beror på höga lokalkostnader".

I verksamhetsplanen framgår vidare att "för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås behöver kommunen en effektivare skolstruktur. Alltför många skolor/förskolor kan inte bära sina egna kostnader". Enligt intervjuade representanter för barn- och utbildningsnämnden fördelas extra medel till de småskolorna så att de kan bedriva sin verksamhet inom budget. Ordföranden påtalar dock vikten av att verksamheten också kan bedrivas med hög kvalitet och med legitimerade lärare. Han framför att det saknas en långsiktighet vad gäller att kunna bedriva verksamhet i små skolor med acceptabel kvalitet. Även tjänstemännen menar att de små skolornas vara eller icke vara inte bara får vara en fråga om pengar, utan primärt måste handla om det finns förutsättningar att kvalitetsmässigt kunna erbjuda en likvärdig utbildning.

Ansvar för förskolans och grundskolans verksamhet ligger på barn- och utbildningsnämnden. Förskolans och grundskolans lokaler ägs och förvaltas av tekniska kontoret.

¹ I Skolverkets statistik ingår i övrigt till exempel syv-verksamhet och administration. I detta kostnadsslag har jag också räknat skolmåltider, läromedel och elevhälsa.

I kommunen finns det ingen fristående förskola eller fristående grundskola, men däremot fristående pedagogisk omsorg. Intervjuade tjänstemän upplever det inte som sannolikt att fristående aktörer skulle börja etablera sig i kommunen.

10.1 Nämndens visioner och mål för utbud

Varken kommunfullmäktige eller barn- och utbildningsnämnden har fastställt några mål som är direkt kopplade till utbud av barnomsorg och grundskola. Nämndens ordförande berättar att nämnden förra året städade bland sina egna mål för att fokusera på de statliga.

Kommunfullmäktiges första prioriterade mål är att "Östhammars kommun ska vara en kommun som ger barn och unga goda förutsättningar att möta framtidens utmaningar".² Utifrån nämndens mål om god utbildning följs ett antal parametrar (styrta) årligen upp. Det handlar om uppfyllelse av kunskapsmålen, men även till exempel utveckling, närvaro och trygghet. Nämnden hade förut en vision, men i stort överensstämde denna med kommunfullmäktiges mål 1, och togs därför bort.

Förvaltningschefen informerar också om att nämnden har framfört att de gärna ser att enskilda förskole- och skolenheter startas i kommunen, vilket dock ännu inte har skett.

Intervjuade politiker påtalar vikten av hälsoperspektivet i kommunfullmäktiges mål och att eleverna ska må bra när de går till skolan.

I översiktsplanen 2016, som kommer att fastställas under hösten 2016, framgår att "alla barn och ungdomar i grundskoleåldern har skolplikt som också innebär rätt till utbildning. Ett viktigt kommunalt uppdrag är att utveckla skolverksamhet och skolmiljöer på ett sätt som passar alla individer. Moderna och stimulerande lärmiljöer ska utvecklas för att nå en ökad måluppfyllelse och en trygg och likvärdig skola och förskola". Nämndens ordförande menar att framtidens skolor inte kommer att se ut som dagens och att det viktigt att tänka framåt.

10.1.1 Andra visioner och mål som påverkar strukturen

Barn- och utbildningsnämnden har inte heller fastställt några andra mål som påverkar strukturen. Däremot konstateras i intervjuer att integrationsperspektivet beaktas när nyanlända anvisas skola. Förvaltningschefen informerade nämnden om att antalet nyanlända i det skolområde där kartläggningsenheten finns kommer att bli mycket stort om man inte tänker igenom placering av elever. Nämnden överlät till förvaltningschefen att besluta, då de ansåg ärendet vara av verkställighetskaraktär. I ett skolområde finns det två flyktinförläggningar och för att skapa skolor med elever med olika etnisk bakgrund bussas elever till ett angränsande skolområde. Förvaltningschefen menar också att organisationen

² Kommunfullmäktiges prioriterade mål 2015-2018 (2016-års revidering)

för studiehandledning på modersmål, modersmål och svenska som andraspråk underlättas om elevernas språkliga bakgrund beaktas.

Kommentar och bedömning

Barn- och utbildningsnämnden har inte fastställt några mål för utbud av platser inom barnomsorg och grundskola. Nämndens ordförande menar att arbetet primärt utgår från statens mål för verksamheten. I intervjuer framgår att vårdnadshavare erbjuds plats inom barnomsorgen inom stipulerad tid (fyra månader) och att önskemål om placering vid viss förskoleenhet i hög grad kan tillgodoses. Önskemål om placering på viss skolenhet kan tillgodoses.

Barn- och utbildningsförvaltningen försöker placera nyanlända elever på olika enheter för att öka integrationen i kommunen. Nämnden skulle kunna tydliggöra inriktningen för arbetet med planering av förskola och grundskola genom att fastställa mål för till exempel integration. På detta sätt skulle styrningen av planeringsarbetet bli mycket tydligare.

10.2 Hur görs bedömningar av framtida behov

Bedömningarna av framtida behov av barnomsorgs- och grundskoleplatser bygger på antalet folkbokförda barn och ungdomar per område och år och uppskattat antal födda under åren 2016-2022. Det uppskattade talet är detsamma för åren 2016-2022 och utgörs av snittet under de senaste fem åren. Barnomsorgsprognos görs två till fem gånger per år och redovisas till nämnden två gånger per år. Barnomsorgshandläggaren har en god bild av vårdnadshavarnas önskemål om typ av barnomsorg, förskola eller pedagogisk omsorg; cirka 80 procent väljer förskola, sju procent pedagogisk omsorg hos enskild och sex procent pedagogisk omsorg hos kommunalt anställd personal.

Det prognosticerade värdet över antalet elever per skola bygger på antalet folkbokförda barn. Hänsyn tas också till snittet av de fem föregående årens faktiska utfall per enhet. Det vill säga att prognosen justeras med hänsyn till elevernas fria skolval. Controllern har fyra gånger om året gjort prognoser på enhetsnivå.

Vårdnadshavare till barn och elever får i hög grad sina önskemål om placering på enhet tillgodosedda. Plats erbjuds i enlighet med skollagen inom fyra månader. I någon mån kan det handla om placering på en annan förskoleenhet i samma tätort. Vårdnadshavarna accepterar vanligen denna placering och vill inte heller byta enhet när möjlighet ges. Några vårdnadshavare som bor i kommunens västra delar väljer placering i Uppsala kommun, men annars är det vanligen den närmaste enheten som önskas.

Tjänstemännen tar hänsyn till inflyttning och förändringar i bostadsstrukturen i kommunen, till exempel vid planering av nya bostadsområden. Att förutse den stora invandringen under 2015 och 2016 har inte varit görligt.

På barn- och utbildningsförvaltningen arbetar främst två tjänstemän med prognoser och planering av förskola och grundskola. Förvaltningens controller ansvarar för grundskoleprognoserna, men är också ansvarig för samarbetet med tekniska kontorets och bygg- och miljönämndens tjänstemän. Varje månad träffas kontrollern och tjänstemän från tekniska kontoret för att gå igen behov och arbete på respektive skolenhet. Inom tekniska kontorets område ansvarar en tjänsteman för förskolans lokaler och en annan för grundskolans och gymnasieskolans lokaler. Före dessa månadsvisa möten har rektorerna kommunicerat med kontrollern om situationen på den egna enheten. Kontrollern menar att samarbetet är gott och att tekniska kontoret är lyhörd för de synpunkter som framförs från barn- och utbildningsnämnden. Även fastighetsskötarna på tekniska kontoret tycker att samarbetet och samarbetsformerna är bra.

Intervjuade tjänstemän tycker att den egna organisationen i stort är ändamålsenlig, men påtalar att den är under utveckling. Prognoser behöver göras oftare och utrymmet i tjänst för att arbeta med planeringsperspektivet måste öka, enligt några respondenter. Förvaltningschefen menar att kompetensen inom området lokalplanering är hög inom Barn och utbildning, men påtalar att planeringsarbetet måste få ta större plats i det gemensamma arbetet, till exempel i den centrala ledningsgruppen, som leds av förvaltningschefen och där bland annat controller, verksamhetschefer och ekonom sitter. På tekniska kontoret menar att det finns kompetens i organisationen. De menar att de försöker ta del av så mycket som möjligt av vad barn och utbildningsförvaltningen har på agendan och aktuella frågor kring litet som stort. De försöker också att delge information om vad planer kring underhåll innebär i tid, kostnader och logistik.

Lokalerna i vilka förskolor och grundskolor är inhysta upplevs av de intervjuade som i stort ändamålsenliga och bra. Flera lokaler är tämligen nybyggda. Vid tiden för granskningen pågick ett arbete med att producera ett anbudsunderlag för nybyggnation av skola, att ersätta en äldre nedsliten enhet, i Östhammar tätort. I planeringsarbetet ingår tjänstemän med olika kompetens. Förutom kontrollern sitter rektorer med i planeringsgruppen. En tjänsteman påtalar vikten av samsyn kring vad som är ändamålsenliga lokaler. Inom detta område skulle dialogen mellan barn- och utbildningsnämnden och fastighetsägaren kunna utvecklas. När arbetet har kommit igång kommer ett byggråd att följa arbetet. Två rektorer kommer att ges utrymme att ägna tid åt projektet. Även förvaltningschef, representanter för barn- och utbildningsnämnden och tekniska kontoret samt skyddsombud, vårdnadshavare och elever kommer att delta.

Två av de nybyggda skolorna, Alundaskolan och Österbyskolan, är redan på gränsen till att vara för små. Det finns oro från tjänstemännen om att även den nya skolan som ska byggas blir för liten. De påtalar vidare att tjänstemän både vid planeringen av de senaste nybyggnationerna och vid det pågående arbetet har förespråkade större ytor, men att politikerna har begränsat detta av kostnadsskäl. Förvaltningschefen menar att den nybyggda skolan kommer att vara tillräckligt stor under förutsättningar att de mindre skolor kommer att vara kvar och erbjuda utbildning i samma eller högre omfattning som idag.

Kommentar och bedömning

På förvaltningskontoret barn och utbildning arbetar två tjänstemän förutom förvaltningschefen, med planeringsperspektivet, dels barnomsorgshandläggaren som följer upp statistik och gör prognoser för förskolan, dels kontrollern som ansvarar för grundskolan. Kontrollern har också ansvar för samverkan med tjänstemän från tekniska kontoret, som är fastighetsägarens representanter. Samverkan mellan fastighetsägaren och barn- och utbildningsnämnden är ändamålsenlig och fungerar enligt intervjuade tjänstemän bra. Varje månad träffas parterna för att gå igenom situationen på respektive skolenhet.

Bedömningen av framtida behov bygger primärt på statistik från befolkningsregistret och reellt utfall under de senaste fem åren, det vill säga hur vårdnadshavare har valt att placera sina barn i barnomsorg respektive skola.

Jag bedömer att organisationen för planering av barnomsorg och grundskola är ändamålsenlig. Det finns förutsättningar att ytterligare stärka arbetet genom att kontrollern, i egenskap av samordnare för planeringsfrågorna, ges en mer framträdande roll i ledningsarbetet.

10.2.1 Framförhållning vid bedömningar

Den senast uppdaterade prognosen från den 11 maj 2016 sträcker sig fram till år 2022 vad antalet folkbokförda beträffar och till år 2040 vad antalet elever per skola beträffar. Prognosen från 2031-2040 är identisk.

Vid årliga budgetseminarium under mars månad planeras för förskole- och skolorganisationen under fem år framåt. Nämndens ordförande menar att det vid deras sammanträden är för lite fokus på framtiden. Det mesta handlar om budget och prioriteringar för det kommande budgetåret.

Fram tills i vår har kontrollern tertiärvis genomfört elevprognoser på enhetsnivå. Hon konstaterar att det nya befolkningsläget med stor inflyttning gör att prognoser på flera månader inte blir tillförlitliga utan att dessa måste göras månatligen.

Enligt förvaltningschefen arbetar kommunens förvaltningar idag i högre grad förvaltningsövergripande än förut. Det betyder att information tidigare än annars kommer fram till alla parter som i framtiden kan bli berörda av ett beslut i till exempel ett plan- och markärende.

Lokalerna har tidigare inte underhållits på det sätt som de borde, vilket ökade behovet av akutinsatser och därmed störningar i verksamheten, enligt intervjuade tjänstemän. Samarbetet har under de senaste fem åren intensifierats och fungerar mycket bra, enligt kontrollern. Förvaltningschefen menar att nämnden har tryckt på för att få en flerårig underhållsplan. Tekniska kontoret tar idag fram och presenterar underhållsplaner, som innehåller större underhålls- och investeringsprojekt, i ett tioårigt perspektiv. Beslut om

investeringar i barn- och utbildningsnämndens investeringsbudget går i takt med underhållsplanen så att insatserna kan göras så effektivt som möjligt när utrustning och personal ändå finns på plats, enligt förvaltningschef och controller. Från tekniska kontoret menar man att arbetet har blivit mer strategiskt på så sätt att det inte blir akuta åtgärder för något som de egentligen hade kunnat planera för. Fastighetsförvaltarna framför att de har en känsla av att de inte arbetade så mycket på det sättet förut utan att underhållsåtgärder och renoveringar mer kom som en överraskning. Det svåra med att planera är att man inte har en aning om det kommer att finnas pengar för detta eller att man får pengar för den ena men inte den andra åtgärden. Fastighetsförvaltarna lyfter särskilt fram problem med dels för lite resurser till projektet, dels att medel inte tillskjuts för att kunna avsluta projekt.

På politisk nivå tas liten hänsyn till kvalitetsperspektivet på undervisning vid kommunens olika enheter. Utgångspunkten är primärt den ekonomiska aspekten. För att kunna fatta beslut om en framtida barnomsorgs- och skolstruktur krävs att även kvalitetsaspekten beaktas i ett längre perspektiv, fem till tio år.

Kommentar och bedömning

Framförhållningen har under de senaste åren blivit mycket bättre, enligt intervjuade tjänstemän. Fastighetsägaren och barn- och utbildningsnämnden arbetar i takt. Det råder dock en stor osäkerhet om hur den framtida skolstrukturen kommer att se ut. Politiska beslut om att behålla små skolor står i motsättning till reella problem att kunna erbjuda en likvärdig kvalitet på alla enheter. Med en tydlig och långsiktigt investeringsplan torde problem som brist på medel och avsaknad av tillskjutande medel för redan påbörjade projekt kunna minimeras.

Jag bedömer att det finns en påtaglig risk för att beslut om dimensionering av nybyggda skolor blir felaktiga och därmed mycket kostsamma för kommunen om hänsyn inte tas till alla skolenheters förmåga att erbjuda undervisning med likvärdig kvalitet i enlighet med skollagens krav.

10.3 Beredskap för snabba och oförutsedda förändringar

Inom förskolan har man en strategi som primärt bygger på användning av paviljonger i anslutning till befintliga förskolor. På ett par förskoleenheter finns också möjlighet att starta upp nya avdelningar. Eftersom efterfrågan på förskoleplats alltid är mycket stor i januari tillämpas denna strategi även för kända efterfrågeökningar. Enligt fastighetsförvaltarna arbetar man idag med att skapa lokaler som är permanenta och anpassningsbara.

För skolans del finns ingen strategi som handlar om att utöka antalet platser på befintliga enheter. Istället kan bussning till skolenheter på andra platser i kommunen vara ett alternativ. I tätorten Östhammar har klasser fått byta skolbyggnader för att alla ska få plats.

Det ökade behovet av skolplatser i samband med den kraftiga invandringen 2015 har kunnat lösas då det har funnits luft i befintlig organisation.

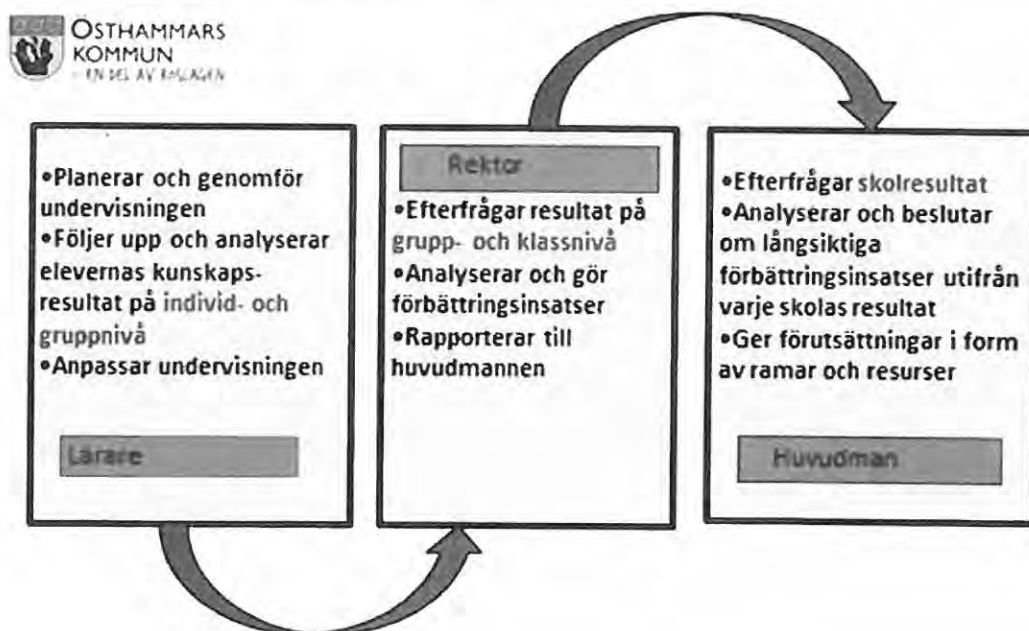
Kommentar och bedömning

Under de gångna två åren då antalet nyanlända har varit mycket stort i hela landet har Östhammars kommun lyckats ta emot dem i sin organisation på grund av lediga platser vid så gott som alla enheter. När det gäller barnomsorgen finns också en ständig beredskap för ökad efterfrågan som kan mötas med paviljonger och utökade lokaler på befintliga fastigheter. Ett par skolenheter är idag fullbelagda, men det finns möjlighet att bussa elever till enheter som ligger på andra orter än där eleverna bor om behov skulle uppstå.

Jag bedömer att nämnden har viss beredskap för snabba och oförutsedda händelser, dock inte i samma grad som före den stora invandringen under 2015. Nämnden bör därför i sitt planeringsperspektiv beakta scenariot om snabba och oförutsedda händelser i form av till exempel många nya kommunmedborgare.

10.4 Uppföljning och utvärdering

Nedan återges en bild av "uppföljning/förbättring på rätt nivå" som är en del av Barn- och utbildningsnämndens lednings- och styrmodell".³

³ Fastställt av förvaltningschefen den 22 oktober 2015

En annan bild i lednings- och styrmodellen visar hur det systematiska kvalitetsarbetet ska genomsyra hela styrmodellen.

Som vi ser av bilderna ovan och av lednings- och styrdokumentet har huvudmannen en klar bild av hur arbetet med uppföljning och utvärdering ska ske. Både politiker och tjänstemän menar dock att de generellt är dåliga på att följa upp och utvärdera. Förvaltningschefen menar att uppföljningar görs. Till exempel har hon fått i uppdrag av nämnden att tillse att byggnationen av den nya grundskolan sörjer för god pedagogik och sker kostnadseffektivt. Andra tjänstemän ger också exempel på informell uppföljning genom kontunerliga kontakter mellan personal på barn- och ungdom och tekniska kontoret. Fastighetsförvaltarna framför att kontinuerlig dialog och avstämningar mellan parterna skapar förutsättningar för god förståelse för varandras verksamheter och det minskar riskerna för missförstånd och gör samarbetet betydligt enklare.

Tjänstemännen är emellertid eniga om att utvärdering av planeringsarbetet har förutsättningar att utvecklas. Förvaltningschefen talar om betydelsen av att analysera planeringsarbetet och koppla detta till demografin.

Som rådgivningsuppdrag åt kommunchefen och som revisionsuppdrag åt kommunrevisionen har utvärderingar och granskningar gjorts beträffande kommunens skolstruktur och omvärldsanalys.⁴ I den sistnämnda rapporten konstateras att barn- och utbildningsnämnden inte gör någon "tydlig analys av befolkningsutvecklingens samband med påverkan på förskola, skola etc".

⁴ Skolutredning, PWC 2009, "Granskning av omvärldsanalys i det kommunala uppdraget och demografiska effekter", KPMG 2016

Kommentar och bedömning

Nämnden har inte i någon högre grad utvärderat arbetet med planering av barnomsorg och skola. Dock har förvaltningschefen i uppdrag att kontinuerligt följa upp arbetet med den nya skolan i Östhammar så att projektet sörjer för god pedagogik och blir kostnadseffektivt.

Det är angeläget att nämnden har en struktur för uppföljning och utvärdering av den långsiktiga planeringen av verksamheten så att nämnden kan försäkra sig om att organisation och arbetssätt är tillförlitliga och ändamålsenliga.

KPMG, dag som ovan

Joakim Nertyk
verksamhetsrevisor

Yttrande angående planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola

Bakgrund

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola. Granskningen ingår i revisionsplanen för år 2016.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden har tagit del av granskningen och har inga ytterligare synpunkter att framföra.